

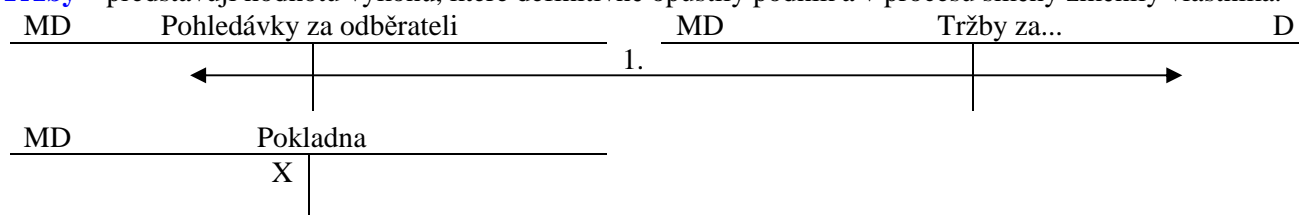
TEORIE ÚČETNICTVÍ

P6

2006-11-06

Externí provozní výnosy – jsou to výkony podniku ve sledovaném období, které zahrnují:

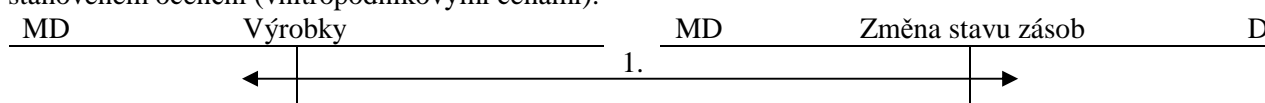
- ✓ **Tržby** – představují hodnotu výkonů, které definitivně opustily podnik a v procesu směny změnily vlastníka.

1. - tržby za prodané výkony dle faktur zaslaných odběratelům, analogicky tržby přijaté v hotovosti

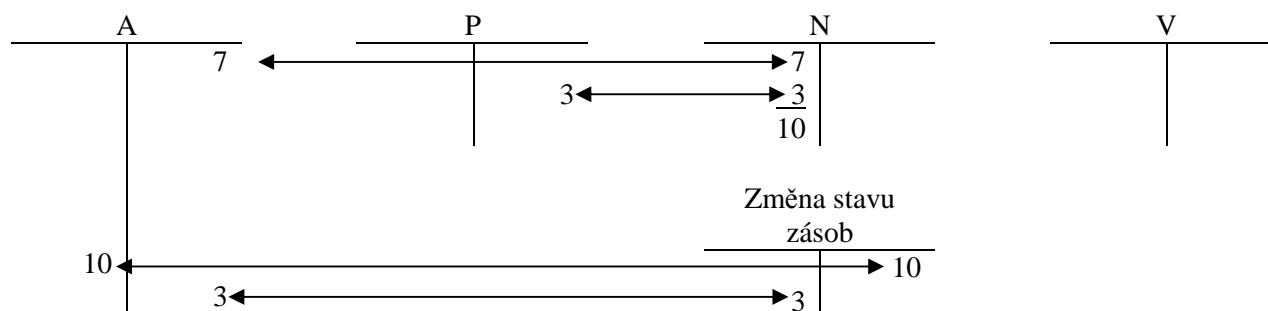
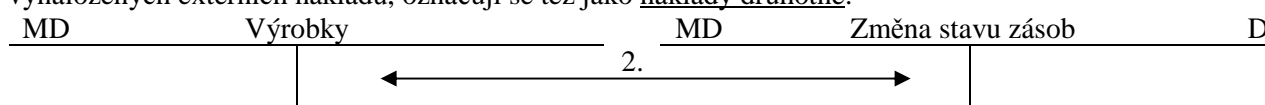
- ✓ **Výsledná změna stavu zásob vlastní výroby** – nedokončená výroba, výrobky, zvířata – je zachycována ve vnitřním obratu hospodářských prostředků a představuje interní výnosy.

- **Interní výnosy** – produkce (výkony) jednotlivých úseků činností ve sledovaném období v předem stanoveném ocenění (vnitropodnikovými cenami).

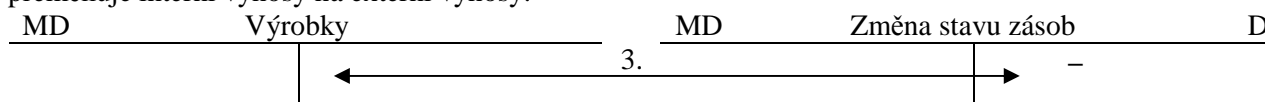

1. - produkce výrobků vlastní výroby převzatá na sklad ve vnitropodnikových cenách. Účetním dokladem je příjemka, skladový doklad a vnitropodnikové ceny jsou tvořeny na bázi kalkulace nákladů na vytvořenou produkci

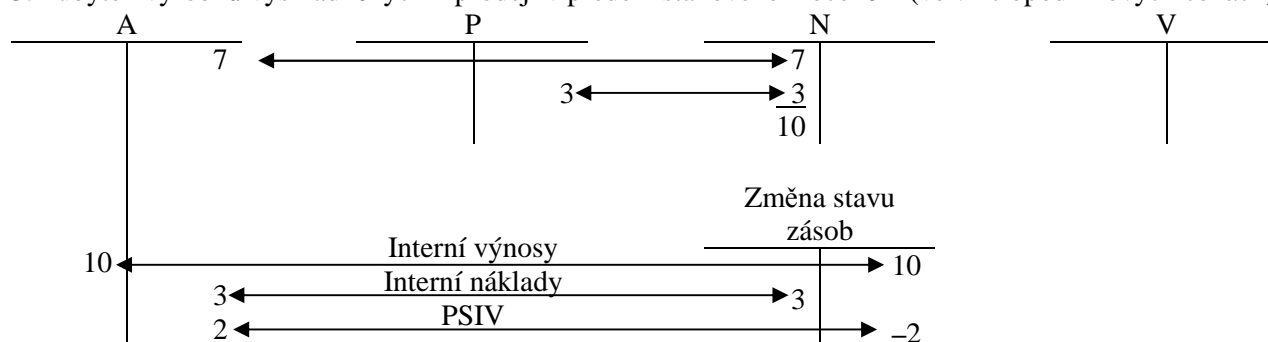
- **Interní náklady** – představují výkony jednotlivých úseků činností, které jsou spotřebované v běžném období. V předem stanoveném ocenění (ve vnitropodnikových cenách). Nositelem interních nákladů je tzv. meziprodukt, který přenáší v minulosti již jednou vynaložené externí náklady do jiných úseků činnosti téhož podniku při postupné finalizaci výrobků. Protože jde o opakované vynaložení v minulosti už jednu vynaložených externích nákladů, označují se též jako náklady druhotné.

- **Položky snižující interní výnosy (PSIV)** – jsou to výkony podniku jednotlivých úseků činností, které byly vyskladněny k prodeji v předem stanoveném ocenění. Je to taková forma užití vlastní produkce, která přeměňuje interní výnosy na externí výnosy.

3. - úbytek výrobků vyskladněných k prodeji v předem stanoveném ocenění (ve vnitropodnikových cenách)

Lze účtovat na vrub účtu Změna stavu zásob normálním zápisem, ale v daném případě se se PSIV stává součástí celkového obratu včetně interních nákladů.

Poznámka 1: Výsledná změna stavu zásob po operaci číslo 3 je +5. Jde o tzv. potenciální externí výnos, tedy tu část produkce běžného období, která nebyla ani spotřebována ani prodána. Lze jí prodat kdykoliv v budoucnu, proto je označována jako potenciální externí výnos.

Poznámka 2: Protože tvorba a užití produkce vlastní výroby jsou zachycovány na účtě Změna stavu zásob, jsou interní náklady jako jedna z forem užití výrobků vlastní výroby zachycovány na výnosových účtech.

MD	Výrobky	MD	Změna stavu zásob	D
PS	100			
1.	10	Produkcce		
		Prodej		10
				-16
		16		
MD	Odběratelé	MD	Tržby	D
	16			
		fa		16

ÚZ/Z

	Tržby	16
	Změna stavu zásob (produkce 10, prodej -16)	-6
	Výkony běžného období	10

Poznámka 1: V případě, že hodnota produkce běžného období je menší než úbytky produkce vyskladněné k prodeji, došlo k prodeji části počáteční zásoby, která byla vyprodukována a zahrnuta do výnosů v minulém období. Pro vyloučení duplicit zahrnutí produkce do podnikových výkonů, jednak v minulém, jednak v běžném období, je záporná hodnota Změny stavu zásob položku snižující externí výnosy, která zmíněnou duplicitu vyruší.

Poznámka 2: V případě, že realizační ceny běžného období se liší od vnitropodnikových cen stanovených na bázi kalkulace nákladů v době, kdy počáteční stav zásob byl součástí produkce, je tento rozdíl (ziskotvorný efekt) možno zahrnout do podnikových výkonů a výsledků hospodaření.

- ✓ **Aktivace vnitropodnikových výkonů (prací a služeb)** – představuje výkony podniku zahrnované do ceny majetku (ceny aktiva) jako součást jeho pořizovací ceny. Jde o výkony podniku, které nejsou jeho pravidelnou činností (nepředstavují pravidelné výkony) a nahrazují neuskutečněné externí dodávky, které jsou touto aktivací nahrazovány.

A	P	N	(aktivace)	V
		PHM		
7		7		
		Mzda		
		3		
		10		
10	VP fa			10
DM100	faktura			
	100			
Σ 110				

VP fa – vnitropodniková faktura – přeprava

Poznámka: Pořizovací cena včetně aktivovaného vnitropodnikového výkonu vstupuje do výrobního procesu například ve formě odpisů dlouhodobého majetku.

Pokud by byla činností firmy výstavba (stavební činnost), pak by výsledkem aktiv byl dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností a veškeré faktury dodavatelů by nepřicházely v úvahu a místo aktivovaných výkonů by byla Změna stavu zásob nebo Změna stavu činností nebo výsledek výrobního procesu, který by produkoval předmětné aktivum v pořizovací hodnotě.

Externí finanční náklady – vyplývají z právně podložených povinností podniku vůči vnějšímu světu, které zatěžují výsledek hospodaření z finanční činnosti. Právním podkladem se rozumí obecně platný předpis (zákon), uzavřená smlouva (např. úvěrová, pojistná) a dále též vyplývají z operací s cennými papíry a ze změny měnového kurzu, která má za následek kurzové ztráty.

Patří sem:

- ✓ Prodané cenné papíry v pořizovací ceně
- ✓ Úroky placené
- ✓ Pojistné
- ✓ Daně a poplatky
- ✓ Kurzové ztráty